

LONDERZEELSE EMIGRATIE NAAR DE VS 150 JAAR GELEDEN De Atlantische helletocht van de Steenhuffelse familie De Maeyer (1854)

3de aflevering

door Filip Van Kerckhoven

Wat voorafging

In het vorige nummer kon u vluchtig kennismaken met onze Steenhuffelse landverhuizerfamilie en kreeg u aan de hand van de dagboeknotities van scheepsjongen Désiré (eigenlijk : Edmond) Picard een schrijnend beeld van de mensonterende omstandigheden waarin onze eerste emigranten circa 150 jaar geleden de oversteek naar het 'beloofde land' Amerika maakten: honger, epidemieën, bedrog, gebrek aan elementair comfort... We hebben gezien dat hun schip, de Vasco de Gama, op 2 maart 1854 de haven van Antwerpen verliet. Pas eind juni, dus bijna 4 maanden later, kon de familie De Maeyer voet op Amerikaanse bodem zetten. Tijdens een helse zeereis hadden de drie broers 2 familiegenoten verloren, de vrouw van Lambert (gestorven tijdens een oponthoud in Portsmouth, Zuid-Engeland) en een 2-jarig dochtertje van Charles (bezweken op zee), en ongetwijfeld ook heel wat illusies kwijtgeraakt.

Steenhuffelse landbouwers in Amerika

Het traject van onze Steenhuffelse emigranten in de VS reconstrueren is een quasi onmogelijke opgave. We weten namelijk niet wat hun oorspronkelijke reisplannen waren, of ze bij hun aankomst in New York door iemand geholpen werden ¹, waar ze zoal overnachtten, hoe ze zich als eenvoudige Brabantse boeren verstaanbaar maakten in dit Engelstalig milieu etc. New York was alleszins niet hun eindbestemming. Als landbouwersfamilie lag hun toekomst niet in deze drukke metropool (in 1850 reeds 515.000 inwoners), die ook toen al 'nooit sliep' en waar mensen van het platteland zich absoluut niet op hun gemak voelden. We weten niet exact wat hun indrukken waren van die 'Nieuwe Wereld' waarmee ze in de zomer van 1854 kennis maakten, maar een brief die een Hollandse emigrant uit New York in die tijd aan zijn familie schreef, is wellicht vrij representatief : *“Deze stad is op veel plaatsen een gevaar voor voetgangers vanwege de massa karren en wagens en het lawaai van de vele mensen die zich heen en weer bewegen.”*

De Nederlands-Amerikaanse historicus Dingman Versteeg schreef in 1886 : *“De meeste schepen landden te New York aan en wanneer eindelijk de schepelingen, na hunne lange, moeielijke reis, aldaar aan wal stapten, gevoelden zij zich als verloren te midden dier tienduizenden vreemdelingen, wier taal hun onbekend, wier zeden en gewoonten*

¹ Sommige grote Europese leveranciers van emigranten zoals Duitsland, Engeland en Ierland hadden in de VS hun eigen genootschappen en liefdadigheidsinstellingen die de nieuw aangekomen immigranten in de VS bijstonden en op weg hielpen. Toen de familie De Maeyer in 1854 in New York aankwam, was er nog geen specifiek Belgisch genootschap. De *Société Belge de l'Archange Raphaël* (Sint-Rafaëlsgenootschap) werd immers pas in 1888 gesticht. Het waarschuwde ook kandidaat-vertrekkers tegen malafide ronselaars en klaagde allerhande wantoestanden aan.

hun vreemd waren, en dikwijls was het een gemakkelijk werk voor het heirleger van bedriegers en afzetters, dat zich altijd aan de landingsplaatsen ophield, om den armen landverhuizers een deel van het weinige geld, dat zij bezaten, afhandig te maken.”

De meeste Europese emigranten uit agrarische streken verlieten al snel deze stad om op zoek te gaan naar goedkope landbouwgronden die men kon bebouwen. Hoe en waar de familie De Maeyer die eerste Amerikaanse zomer van 1854 doorgebracht heeft, daar hebben we het gissen naar. Wellicht doolden ze “*onbekend met de richting, vreemd aan de taal, vreemd aan iedereen, voorzien van slechts weinig geld*” (D. Versteeg) eerst een tijdje rond. “*Immer hadden de reizigers uit te zien voor degenen, die het op hunne beurzen hadden toegelegd, maar gelukkig waren er op de meeste plaatsen, waar zij doortrokken menschen, die zich niet te voornaam achtten, den armen zwervelingen raad en hulp te verleen. Meestentijds moesten zij zich door de zoo lastige onbekendheid met de taal en wegens schaarschte van geld, op de plaatsen, waar zij doortrokken, zoo goed mogelijk behelpen. Soms spanden zij zichzelve tenten op den wal, dan weder brachten zij den nacht door op de vloer eener herberg, op andere tijden kregen zij onderkomen in een ledigstaand pakhuis of huurden met elkander eene goedkope woning. ... Degenen die zich Amerika als een land van beloften hadden voorgespiegeld, werden reeds thans op eene ruwe wijze uit hunne begoochelingen gewekt, en toch, wat zij thans op hunne reis ondervonden, was nog slechts eene voorbode van het lijden, dat hen straks wachtte.”*

Feit is dat de familie De Maeyer op 25 september 1854 bij Mark S. Mange, Belgisch consul in de toen circa 400.000 inwoners tellende grootstad Philadelphia (ongeveer 160 km ten zuiden van New York), aanklopt en een klacht indient voor de schandelijke wijze waarop ze op de Vasco behandeld werden. Veel weten we niet over deze consul. Het Archief van het Ministerie van Buitenlandse Zaken beschikt niet over biografische gegevens. Het zou gaan om een Amerikaans zakenman die van 1854 tot 1858 België vertegenwoordigde in Philadelphia en die vertrouwd was met de Belgische emigratie : eind 1849 ontmoette hij Jean-Baptiste Claes, een ex-luitenant uit het Belgisch leger die naar de VS verhuisd was en die plannen had om in het noorden van Pennsylvania een kolonie te stichten voor 150 families of 720 personen. De regering ging echter niet in op zijn voorstel.

Pennsylvania : droombestemming voor Belgische gelukzoekers ?

Toch is het misschien geen toeval dat de familie De Maeyer uitgerekend in Pennsylvania verzeild geraakte. Deze staat, met een mild klimaat en vruchtbare gronden, werd immers in die periode aanbevolen als een erg geschikte locatie voor onze Belgische landverhuizers. In tegenstelling tot de eerder genoemde Claes had een paar jaar eerder een andere Belg (Victor De Ham) wél regeringssteun ontvangen om er een landbouwkolonie op te richten. De werkloosheid en armoede op het Vlaamse platteland was eind jaren '40 zo uitzichtloos geworden dat Charles Rogier, Minister van Binnenlandse Zaken, in 1847 besloot om een krediet van 1 miljoen frank uit te trekken om arme Vlamingen naar Amerika te helpen verhuizen. Na enkele prospectiereizen viel hun oog op gronden die bestonden uit nog te kappen bossen, een tiental km ten noorden van Saint Mary's in Elk County. In juli 1849 sloot Rogier een contract af met De Ham, hoofd van het 'Bijzonder Bureau der Vlaanders' bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken dat in 1847 opgericht was en zich moest buigen over de ellende in Vlaanderen. Gesubsidieerde emigratie was één van de oplossingen die het voorstelde. De Ham nam de leiding van het project op zich en verbond er zich toe drie opeenvolgende jaren telkens 50 Vlaamse families onder te brengen in Saint Mary's. De nederzetting wordt New Flanders gedoopt, het dorp zelf Leopoldsburg. De uitwijkelingen

kregen een gratis overtocht en ook de vestigingskosten werden vergoed. In werkelijkheid is het bij één contingent gebleven. Eind december 1849 bereikte het Saint Mary's na een uitputtende reis van meer dan 100 dagen. Het waren een 60-tal haveloze paupers uit de West-Vlaamse dorpen Wakken, Meulebeke, Ingelmunster, Waregem en Passendale. Deze gezinnen hoopten in de nieuwe kolonie op een betere toekomst dan in hun geboortestreek, waar men zwarte sneeuw zag. Maar de kolonisten, waaronder gewezen bedelaars die het werken verleerd waren, voelden niets voor het zware pionierswerk dat van hen verwacht werd (bomen hakken, velden omploegen...). De Ham verweet hen een gebrek aan werklust. Er werd een familie buitengezet, anderen muisdien er onderuit. De toestand verergerde en ook de kassa raakte leeg. Er kwam uiteindelijk zelfs geen tweede contingent en de kolonie bloedde tamelijk snel dood. Het liberale kamerlid Brixhe (1800-1863), dat de kolonie in mei 1851 bezocht, trof er nog maar '7 of 8 Vlamingen'. In januari 1853 bestond New Flanders enkel nog op papier en was er volgens een rapport van De Ham van de oorspronkelijke pioniers nog welgeteld 'één grijsaard' overgebleven. Door pater J.-L. Cartuyvels uit Tongeren werd nog een wanhoopspoging gedaan om een tweede kolonie, New Brabant, met als centrum New Brussels, eveneens in de buurt van Saint Mary's uit de grond te stampen. Er kwamen slechts enkele landverhuizers uit Sint-Truiden, Gorseme en Tongeren over, maar ook dit initiatief mislukte. In elk geval waren deze kortstondige Vlaamse nederzettingen in de buurt van Saint Mary's al ontbonden toen de familie De Maeyer in Pennsylvania aanbelandde. Mogelijk hadden onze Steenhuffelnaren nog in België van een ronselaar of emigratieagent vernomen dat Pennsylvania 'the place to be' was. Of misschien had iemand in New York hen verteld dat er in die staat een Belgische kolonie gesitueerd was, zonder te weten dat die intussen al leeggelopen was...

Klachtenbrief van consul Mange

Wat leren we nu uit de brief van consul Mange aan Minister de Brouckère (zie bijlage)? Eerst en vooral vernemen we hoeveel de verschillende broers De Maeyer voor zichzelf en hun gezin hebben moeten betalen voor de overtocht. Ook bevestigt de klacht hetgeen scheepsjongen Désiré Picard in zijn dagboeknotities al schreef : de bedenkelijke reputatie van oplichter Strauss, het lange oponthoud in de haven van Portsmouth waar de hulpeloze emigranten gedurende weken zelf in hun onderhoud moesten voorzien, het overlijden van 2 familieleden tijdens de reis, het uiterst karige rantsoen dat de landverhuizers toebedeeld kregen op het schip, de honger en dorst die men tijdens de laatste dagen voor de aankomst in New York moest lijden.

De klacht van de familie De Maeyer die door Mange naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Brussel werd gestuurd, werd ingeleid door een brief van de consul zelf die zich afvroeg waarom geen enkel Belgisch emigrantenschip zijn stad (Philadelphia)

aandeed ², en die zich tevens zorgen maakte over de erg slechte reputatie die de Antwerpse haven genoot als vertrekpunt voor landverhuizers op weg naar de VS (wegens de aanwezigheid van vele bedrieglijke emigratieagenten). Het verhaal van de Steenhuffelse familie leverde alvast voldoende bewijzen voor de schandelijke behandeling waarvan arme landverhuizers het slachtoffer werden. Mange voegde er nog het relaas van de Waals-Brabander Martin Pâques bij. Die had een jaar eerder, in 1853, eveneens passage geboekt bij Strauss voor zichzelf en zijn familie (vrouw en 4 jonge kinderen). Het gezin uit Grez-Doiceau kende door stormweer een helse overtocht op de oude driemaster ‘Quinnebaug’. Pâques beklagde zich op het Consulaat over het tekort aan voedsel en het stinkende water, waardoor ze bij hun ontschepping in New York zelfs moesten ondersteund worden.

De klacht van de familie De Maeyer dagtekent van 25 september 1854. Het eigenlijke schrijven van Mange ging pas op 2 oktober op de post. De consul trok zich het lot van die ongelukkige Vlaams-Brabantse familie blijkbaar erg aan. In een postscriptum schrijft de consul dat hij erin geslaagd was om de oudste broer Charles De Maeyer, die zich bij een val lelijk bezeerd had, te laten opnemen in het armenziekenhuis van Philadelphia. Hij verbleef er “met zijn gezin” (ook de kinderen van zijn broers?). Ondertussen mochten Louis en Lambert op de landbouwgronden van de consul werken en er (een hele tijd zelfs gratis) logeren in een huis. Dat zagen ze vreemd genoeg om één of andere reden niet goed zitten, want nog diezelfde avond klopten ze weer bij hem aan en vroegen hem aanbevelingsbrieven, waarmee ze dan elders een baantje hoopten te kunnen krijgen. ’s Anderendaags was de consul aanwezig in het plaatselijke station om de twee broers te begeleiden bij hun vertrek. Mange trof er enkel Louis. Lambert, die zijn vrouw verloren had, was al op weg naar de haven van New York, in de hoop terug te keren naar België. Door een misverstand (waarschijnlijk door zijn gebrekkige kennis van het Engels) waren de bezittingen van Louis op een andere trein geladen dan diegene waarvoor hij een ticket had besteld en pas na een tussenkomst van de consul kon hij zijn goederen recupereren.

Het spoor bijster...

Vanaf nu wordt het erg moeilijk om het verdere Amerikaanse parcours van onze Steenhuffelnaren te beschrijven, omdat we nauwelijks aanknopingspunten vinden en dus bijna uitsluitend met vraagtekens zitten. Hoe lang werd Charles (met de kinderen?) gehospitaliseerd in Philadelphia, en waar trok hij heen na zijn ontslag uit het ziekenhuis? We hebben het niet kunnen achterhalen. En wat waren de plannen van Louis?

Het staat echter vast dat weduwnaar Lambert terug naar België is gereisd, wellicht zonder zijn jonge kinderen die hij bij zijn oudere broer Charles had achtergelaten. Waarom dat plotse vertrek? Uit ontgoocheling, verbitterdheid, of had hij misschien een plan? Hoe kwam Lambert trouwens aan het geld om het ticket richting Antwerpen te betalen? Misschien kon hij dankzij de aanbevelingsbrief van consul Mange aan de slag op één of ander Belgisch schip, waardoor hij een gratis overtocht kreeg. Het is niet ondenkbaar dat Lambert besloot om terug te keren naar België om hier extra fondsen in te zamelen die de familie een voortbestaan in de VS zouden kunnen garanderen. Of kwam hij hier mensen optrommelen die met emigratieplannen

² Philadelphia was in die periode nochtans de 4de grootste immigratiehaven van de VS. Tussen 1847 en 1854 kwamen niet minder dan 124.583 landverhuizers Amerika binnen via deze stad. Als het de bedoeling van Mange was om via lobbywerk de toevoer van emigrantenschepen naar zijn haven aan te zwengelen, is hij faliekant mislukt, want in de jaren 1855-1866 werd het aantal inwijkelingen dat via zijn stad Amerika binnenkwam meer dan gehalveerd (54.600 voor die periode). Onlogisch is dat niet, want New York ligt dicht bij de grote West- en Noord-Europese havens en is makkelijker te bereiken dan het nogal landinwaarts gelegen Philadelphia, gelegen aan een Delaware-rivier die in de winters nogal eens dichtvroom. Consul Mange liegt dus wanneer hij het in zijn begeleidend schrijven aan Minister de Brouckère heeft over de ideale ligging van zijn stad.

rondliepen en waarmee hij in Amerika op zoek kon gaan naar gronden. In elk geval reisde Lambert De Maeyer al in de lente van 1855 opnieuw af naar de VS. Op 20 maart 1855 vertrok vanuit de haven van Antwerpen de ‘David Hoadley’ richting New York. Ook op dat schip zaten ene Victor Carlier uit Halle en enkele Klein-Brabanders : ene Joannes Talboom (44 jaar oud) uit Puurs, en voorts twee jeugdige broers uit Bornem, Jan-Baptist en Pieter Heyman. Kende hij deze streekgenoten? Andere Belgische passagiers waren o.a. enkele jonge gezinnen uit Geraardsbergen, Aische-en-Refail (bij Eghezée, prov. Namen) en Tourinnes-Saint-Lambert (bij Walhain, prov. Waals-Brabant). In deze Waalse streek heerste toen een echte emigratiekoorts. Kapitein van het emigrantenschip was een zekere Magna.

Wordt vervolgd.

BIJLAGEN

Brief van de Belgische consul te Philadelphia aan de Minister van Buitenlandse Zaken

Meneer de minister,

Philadelphia, 2 oktober 1854

Omdat ik wilde achterhalen waarom geen enkel schip, althans geen enkel met emigranten, vanuit België deze haven [Philadelphia] aandoet, en tegelijkertijd om Antwerpen aan te bevelen als de meest centraal gelegen en goedkoopste vertrekhaven voor de emigranten uit Duitsland, ben ik naar de agent van de belangrijkste transportmaatschappij van het binnenland getrokken, alsook naar de agent van de Duitse emigratiedienst. Zonder dat ik me had voorgesteld, werd ik meteen getraakteerd op een lawine van woorden waarbij men mij de raad gaf om op mijn hoede te zijn voor Antwerpen, dat meer nog dan Engeland, omschreven werd als de haven waar de emigranten het slechtst van al behandeld werden. Dat begon reeds voor het vertrek, door de verschillende beledigingen die naar het hoofd van de emigranten werden geslingerd³, en werd nog erger op zee, door de slechte toestand van de schepen, het bruuske, willekeurige en despotische gedrag van de officieren tot en met de kok, bovenop de slechte kwaliteit en het gebrek aan de levensmiddelen die aan de tussendekpassagiers uitgedeeld werd.

Andere aanwezigen voegden eraan toe dat de emigranten in het algemeen en in het bijzonder die uit Antwerpen, behandeld werden op een manier die eerder van toepassing was voor vee dan voor leden van het menselijke ras die toch de gevraagde prijs voor de oversteek opgehoest hadden, nadat ze werden gepaaid met mooie beloften die gemaakt werden voordat ze het contract hadden getekend.

³ Voor vele achterblijvers waren de landverhuizers lafaards die de ellende in het eigen land ontvluchtten. Landverhuizen was niet vaderlandslievend en in Amerika slaagde ook niet iedereen. Dingman Versteeg schrijft hierover : nog in het thuisland *“begonnen reeds de moeilijkheden, terwijl dikwijls de behandeling, die de emigranten ontvingen van degenen, die achterbleven, uiterst onaangenaam en vijandig was. Hier en daar bij de afvaart naar de plaats waar het schip hen wachtte, dan hen den oceaan zou overvoeren, verzamelden zich zelfs groote troepen ledigloopers, die hun als laatste vaarwel spotternijen en schimpwoorden of erger medegaven.”* In de 19de eeuw hield het woord ‘landverhuizer’ voor vele achterblijvers zieligheid in, voor anderen misdadigheid. Pas in de 20ste eeuw werden de begrippen ‘immigrant’ en ‘emigrant’ courant. De woorden ‘emigrant’ en ‘landverhuizer’ betekenen naar inhoud hetzelfde, maar de lading is ongelijk. Het eerste woord is neutraal, het tweede wekt bijgedachten aan arme stakkers die niet anders konden doen dan op weg te gaan zonder te weten waar ze zouden belanden.

De inhoud van het bijgevoegde stuk, te weten de lotgevallen van Belgen aan boord van het Belgische schip Vasco de Gama, van kapitein Beeckman, en Adolf Strauss (Duitser), cargadoor/scheepsmakelaar, moet deze beweringen kracht bijzetten (...).

Onder dergelijke slechte voortekenen en door de ruchtbaarheid die er overal in Europa aan gegeven werd en aan de Duitse genootschappen in de VS, zal het moeilijk zijn om het vertrouwen terug te winnen en een emigrantenstroom op gang te brengen : nochtans is dit het dichtst gelegen punt bij de algemene bestemming en heeft men hier geen hinder van landpunten waarvan het in de buurt van New York wemelt, en is het een plaats waar de emigranten in alle rust een tijdje kunnen blijven en zich oriënteren.

Als in de reeds eerder genoemde gevallen klacht was ingediend tegen de kapitein of de ronselaars, waren de passagiers in het gelijk gesteld en hadden ze een schadevergoeding gekregen ter waarde van 3 dollars voor elke dag waarop ze de hoeveelheid voedsel en water niet ontvingen die voorgeschreven staan in de passagiersakte die goedgekeurd werd op 7 mei 1848, een akte die de Staatssecretaris moest bekend maken aan de andere landen en die zeker in het bezit is van de Belgische Regering. De schepen met benedendekpassagiers zijn ook onderworpen aan boetes van 50, en van 200 dollar, als de afspraken niet zijn zoals voorgeschreven door de wet.

Het is evenzeer in het belang van de Belgische scheepsvloot als in dat van de emigranten dat deze laatsten goed behandeld worden en het is onrechtvaardig dat beiden te lijden hebben onder de roofzuchtige geest van een cargadoor of agent. We moeten echter zo eerlijk zijn om toe te geven dat DeGodt uit Grez, die 2 jaar geleden aankwam met het Amerikaanse schip New Hampshire na een overtocht van 27 dagen, de kwaliteit en de hoeveelheid levensmiddelen geprezen heeft en dat het nochtans bij diezelfde Adolf Strauss was dat hij passage geboekt had.

Gelieve, Meneer de Minister, de betuiging van mijn diepe eerbied te willen aanvaarden.

M.S. Mange
Consul van België

Verslag van de slechte behandeling op het schip Vasco de Gama van Kapitein Beeckman, waarvan Adolf Strauss de reder of makelaar was, vertrokken uit Antwerpen op 2 maart 1854

De ondergetekenden, de broers De Maeyer, momenteel in Philadelphia verblijvend, hiervoor wonend te Steenhuffel in de provincie Brabant, passagiers van het Belgische schip de Vasco de Gama (Kapitein Beeckman, van Antwerpen naar New York)

Vertrokken uit Antwerpen op 2 maart 1854, hadden ze betaald voor overtocht en voedsel voor zichzelf en hun gezinnen, te weten :

Charles De Maeyer, voor zichzelf, zijn vrouw en zijn drie kinderen, 2, 5 en 6 jaar oud, waarvan het jongste kind op zee stierf, de som van 550 frank

Louis De Maeyer, voor zichzelf, zijn vrouw en zijn drie kinderen, 2, 4 ½ en 6 jaar oud, de som van 450 frank

Lambert De Maeyer, voor zichzelf, zijn vrouw (die te Portsmouth overleed) en zijn twee kinderen, 3 en 4 ½ jaar oud, eveneens 450 frank

Het voedsel moest bestaan uit vlees, spek, beschuit, aardappelen, koffie, thee, suiker, drinkwater, en een lamp had men hen beloofd. Vijf dagen na het vertrek had het schip waterschade opgelopen

Voor het overige ging alles tot hier toe redelijk goed. Maar nadat men aan wal gegaan was, werden de emigranten ondergebracht in een magazijn, zonder bedden of meubilair. Ze kregen er noch de afgesproken hoeveelheid voedsel, noch de afgesproken kwaliteit en evenmin op het overeengekomen tijdstip, wat soms twee tot drie dagen zonder brood of beschuit betekende. Ze kochten met eigen middelen een olielamp om aan boord van het schip toch wat licht te hebben. Ze bleven ongeveer 4 weken aan wal, nog eens vier weken aan boord in de ankerplaats, en dan had men geen koffie of thee meer en waren er met uitzondering van drinkwater geen voedselrantsoenen meer voor de kinderen. Het gezin van Lambert De Maeyer ontving voor de hele overtocht 16 pond vlees, 3 beschuiten per dag, terwijl de aardappelen zo slecht waren dat het rantsoen van één week slechts volstond voor één dag. De passagiers moesten zelf beschuit kopen aan één shilling sterling per beschuit. De laatste dag was er geen drinkwater meer. De Kapitein heeft de hele reis misschien tweemaal het tussendek bezocht. Uiteindelijk, meer dan 10 weken nadat ze uit Antwerpen vertrokken waren, en nadat ze onderweg twee familieleden verloren hadden, kwamen ze in New York aan op 24 juni 11.

De ondergetekenden van het genoemde verhaal bevestigden de waarheid ervan voor MS Mange, consul van België, Philadelphia, 25 september 1854.

PS : Na enkele vergeefse pogingen ben ik erin geslaagd om Charles De Maeyer, die na een val sukkelde met zijn been, met zijn gezin te laten opnemen in het ziekenhuis van het armenhuis, de 25de van de vorige maand. Aangezien Louis en Lambert niet wisten wat te doen, hebben ze besloten naar mijn land te gaan en er hun intrek te nemen in het huis, vrijgesteld van huur voor de duur van één jaar, om er in de buurt te werken en wat groenten te telen in de vrije momenten. Dezelfde avond, om 10 uur, kwamen ze aanbevelingsbrieven vragen (...).

(Vertaling uit het Frans : Filip Van Kerckhoven)

